

Dosar nr. 3ra-1023/21

2-20001323-01-3ra-05102021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. I. Secieru-Coșleț)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, Gr. Dașchevici, V. Negru)

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de SA „Macon” și a recursului depus de avocatul Nicolae Leșan, în interesele lui Andrei Moloșnic,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Mihailiuc împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, persoane terțe SA „Macon”, Andrei Moloșnic privind anularea parțială a procesului-verbal,

împotriva deciziei din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins cererea de apel înaintată Agenția pentru Supraveghere Tehnică și s-a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Nicolae Leșan, în interesele apelantului Andrei Moloșnic cu menținerea hotărârii din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 03 ianuarie 2020, Natalia Mihailiuc a depus în instanța de judecată acțiune împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, persoane terțe SA „Macon”, Andrei Moloșnic privind anularea parțială a procesului-verbal.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, în ședința de judecată din 30 septembrie 2019, în cauza referitor la încasarea indemnizației urmare a accidentului de muncă mortal, juristul SA „Macon”, a prezentat copia procesului-verbal nr.xxx din 06 septembrie 2019, de cercetare a accidentului de muncă mortal, când a și aflat de existența acestui act.

A comunicat că, nefiind de acord cu pct.8 al procesului-verbal, referitor la vinovăția decedatului Xxx, reclamanta a depus la 29 octombrie 2019, cerere prealabilă. La 09 decembrie 2019, a primit un răspuns pe care îl consideră evaziv, fără să conțină explicații la argumentele din cererea prealabilă.

Reclamanta a mai indicat că litigiu dat se datorează accidentului de muncă mortal, suferit de tatăl său, Xxx, la 11 septembrie 2013. La acel moment, competenți de a cerceta accidente de muncă grave și mortale era Inspectoratul de Stat al Muncii, care, inițial a cercetat accidentul și a emis procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă mortal nr.xxx din 08 octombrie 2013, concluzionând că vinovat de producerea accidentului de muncă se face șeful de schimb, Andrei Moloșnic, care cunoscând că decedatul are de descărcat câteva vagoane de cărămidă, a părăsit locul de muncă mai devreme lăsându-l fără supraveghere. Ulterior, Inspectoratul de Stat al Muncii a emis

un proces-verbal de cercetare suplimentară, nr.xxx/2 din 03 octombrie 2014, în care nu mai menționează despre încălcarea gravă admisă de Andrei Moloșnic, ci indică că unica persoană vinovată este însăși decedatul.

Nefiind de acord cu concluzia dată, reclamanta a contestat procesul-verbal nr.xxx/2 din 03 octombrie 2014, de cercetare suplimentară a accidentului de muncă, care a fost anulat prin hotărâre irevocabilă a instanței de judecată.

De asemenea, a mai menționat că ulterior, juristul SA „Macon”, motivând că nu există nici un proces-verbal de cercetare a accidentului de muncă, a solicitat din nou cercetarea accidentului de muncă de Inspectoratul de Stat al Muncii. Iar, datorită modificărilor de lege referitoare la competența de a cerceta accidente de muncă pe domenii de activitate, cercetarea i-a revenit pârâtului Agenției de Supraveghere Tehnică, care și a emis cel de al treilea proces-verbal de cercetare a accidentului de muncă. Deși i-a fost adus la cunoștință inspectorului despre faptul că există o hotărâre irevocabilă prin care au fost stabilite careva circumstanțe, cu toate acestea, pârâtul nu a luat în considerare faptul că, în procesul anterior s-a constatat că, unicul document ce demonstrează instruirea unui salariat în domeniul securității muncii conține semnături false și decedatul nu a fost niciodată instruit conform prevederilor legislației, iar la solicitarea judecătorului de a fi prezentat originalului fișei personale de instruire a decedatului pentru a putea dispune o expertiză grafoscopică, reprezentantul SA „Macon” nu a prezentat-o, motivând că a fost pierdută.

La fel, conform pct.53 din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de proiecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale aprobat prin HG nr.95 din 2009, se indică că, unica probă prin care poate fi demonstrat faptul instruirii unui salariat, este anume fișa personală de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, document cu conținut prestabilit.

A făcut referire reclamanta și la prevederile art.122, alin. (1) CPC, care stabilesc că circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

La fel, a mai indicat că, concluzionând că decedatul a fost instruit și i s-a adus la cunoștință inclusiv, punctul 5.14 din Instrucțiunea nr.22 și pct.20 din Instrucțiunea tehnologică pentru încărcarea-descărcarea cuptoarelor de ardere tunel, pârâtul a desconsiderat faptul că SA „Macon” a falsificat semnăturile decedatului și că, există o hotărâre judecătorească irevocabilă pe cazul dat.

S-a solicitat conform acțiunii anularea pct.8 din procesul-verbal nr.xxx din data de 06 septembrie 2019, de cercetare a accidentului de muncă mortal, emis de Agenția pentru Supraveghere Tehnică.

La 25 octombrie 2020, persoana terță Andrei Moloșnic a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces, anexat la dosar (f.d.81, vol. I).

Prin hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de Natalia Mihailiuc împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, persoane terțe SA „Macon”, Andrei Moloșnic privind anularea parțială a actului administrativ, a fost admisă și a fost anulat pct.8 din procesul-verbal nr.xxx din 06 septembrie 2019, privind cercetarea accidentului de muncă mortal emis de Agenția pentru Supraveghere Tehnică.

La 11 noiembrie 2020, avocatul Nicolae Leșan, în interesele apelantului Andrei Moloșnic a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea integrală a hotărârii primei

instanțe și emiterea unei decizii noi, privind respingerea integrală a cererii de chemare în judecată (f.d.110, vol. I).

La 24 noiembrie 2020, Agenția pentru Supraveghere Tehnică a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei decizii noi, privind respingerea integrală a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată (f.d.115-116, vol. I).

La 26 noiembrie 2020, cerere de apel a depus SA „Macon” (f.d.112-113, vol.I).

Prin încheierea din 23 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin încheierea din 07 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiției, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ a fost declarat inadmisibil apelul depus de SA „Macon”, împotriva hotărârii din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.134-135, 176-181, vol. I).

Prin decizia din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Agenția pentru Supraveghere Tehnică, împotriva hotărârii din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și a fost declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Nicolae Leșan, în interesele apelantului Andrei Moloșnic, din motiv că apelul a fost depus de o persoană neîmputernicită.

Cu referire la admisibilitatea apelului depus de avocatul Nicolae Leșan, în interesele apelantului Andrei Moloșnic, instanța de apel a reținut că potrivit art. 236 alin. (2) lit. c) Cod administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când: c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită.

În corespundere cu art. 233 alin. (2) Cod administrativ, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternici. Cu toate acestea cererea de apel din 24 noiembrie 2020 a fost semnată de avocatul Nicolae Leșan, în interesul lui Andrei Moloșnic, care a decedat la 25 octombrie 2020. (f.d.81, vol.I).

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a concluzionat că, avocatul Nicolae Leșan, cunoscând despre faptul decesului clientului său, a depus apel împotriva hotărârii din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, fapt ce a determinat declararea inadmisibilă a apelului, ca fiind depus de o persoană neîmputernicită.

Or, prin analogie sunt aplicabile la caz prevederile art. 377 alin. (1) lit. f) Cod civil, care prevăd expres că valabilitatea procurii (la caz, a mandatului) încetează în cazul: f) decesului persoanei fizice care a eliberat procura (la caz, mandatul).

Cu referire la apelul depus de Agenția pentru Supravegherea Tehnică, instanța de apel a stabilit că, la 11 septembrie 2013, pe teritoriul SA „Macon” s-a produs un incident în urma căruia a decedat Xxx, tatăl reclamantei. Urmare a incidentului dat, organul competent la acel moment de cercetarea accidentelor de muncă, Inspectoratul de stat al muncii a efectuat examinarea locului accidentului și a întocmit procesul-verbal nr. xxx din 08 octombrie 2013 privind cercetarea accidentului de muncă mortal. La 03 octombrie 2014, a fost întocmit procesul-verbal privind accidentul de muncă mortal nr.xxx/2. Nefiind de acord cu concluziile actului nominalizat, reclamanta l-a contestat în instanța judecătorească, iar ca rezultat a fost emisă hotărârea din 28 aprilie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost anulat procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă mortal nr.xxx/2 din 03 octombrie 2014 (f.d.33-38, 39, vol. I). La 06 septembrie 2019, Agenția pentru Supravegherea Tehnică a întocmit un alt proces-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal. Conform pct. 8 al procesului-verbal nr. xxx din 06 septembrie 2019, persoanele care au încălcat

prevederile actelor legislative și a altor acte normative din domeniul securității și sănătății în muncă: Xxx, operator, care a întreprins acțiuni prin care s-a expus pericolului de accidentare și anume, părăsind platforma de lucru a căruciorului de transportare a vagonetelor cu cărămidă s-a deplasat și s-a aflat într-un sector cu pericol avansat de accidentare, condiționat de posibilitatea apropierii vagonetelor, prin ce s-a încălcat art. 19 alin. (1) din Legea securității în muncă, pct. 5.14 din Instrucțiunea nr. 22 de securitate și sănătate în muncă pentru operatorul instalației de încărcare-descărcare a cuptoarelor de ardere în tunel, pct. 20 din Instrucțiunea tehnologică pentru încărcare-descărcare a cuptoarelor de ardere în tunel, art. 7 lit. b), c), d), e) din titlu I al contractului individual de muncă nr. 131 ”a” din 04.03.2008, încheiat între Xxx și SA „Macon”, art. 9, alin. (2), lit. a), b), d), e), g) Codul muncii, în redacția textului aflat în vigoare la data producerii accidentului de muncă, adică 11 septembrie 2013 (f.d.22).

Instanța de apel analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios a ajuns la concluzia că soluția primei instanțe privind admiterea acțiunii este justă și legală, aceasta având la bază cumulum dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, iar de către apelant nu au fost prezentate careva probe suplimentare în vederea demonstrării netemeinicii concluziilor invocate de prima instanță în hotărârea motivată.

Instanțele ierarhic inferioare au reținut cu titlu de putere a lucrului judecat, faptul că defunctului nu-i pot fi imputate încălcarea normelor de securitate a muncii, atât timp cât acestea nu au fost aduse la cunoștința ultimului, aceasta și în situația în care în ședința de judecată angajatorul defunctului a invocat aceleași circumstanțe de instruire a defunctului prin aceleași acte, care instanța inferioară nu le-a reținut, stabilind lipsa originalului actului de instruire și lipsa de probitate a copiei prezentate. Iar, faptul pierderii, transmiterii fișei de instruire organelor de drept și pornirii urmărilor penale pe faptul pierderii actului dat, nu exclude concluzia instanței de judecată anterioară, conform actului judecătoresc menționat. Iar, în așa condiții, prin prisma normei art. 123 CPC, Colegiul a considerat că instanța de fond justificat a reținut circumstanțele stabilite prin actul judecătoresc anterior că defunctul nu a fost instruit, și, în așa mod nu-i pot fi impuse/imputate încălcări a normelor de securitate a muncii, despre care nu a fost familiarizat. Conform art. 10 din Legea securității și sănătății în muncă, nr. 186/2008, anume angajatorul a fost obligat să prezinte probele necesare în vederea demonstrării respectării obligației de asigurare a lucrătorilor cu instrucțiunile corespunzătoare privind securitatea și sănătatea în muncă.

În susținerea acestor argumente au fost invocate prevederile art. 17 alin. (1) din Legea nr. 186/2008 (în redacția la data producerii accidentului de muncă), care stabilesc că angajatorul trebuie să asigure condiții pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire suficientă, adecvată, teoretică și practică în domeniul securității și sănătății în muncă, în special sub formă de informații, instrucțiuni și/sau lecții. Iar, alin. (2) și (3) din articolul enunțat stabilește expres că, instruirea lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă trebuie să fie: a) adaptată în funcție de evoluția riscurilor profesionale sau de apariția unor riscuri noi; b) periodică și pe măsura necesității. Instruirea periodică a muncitorilor se va efectua la intervale ce nu vor depăși 6 luni, în timp ce contractul individual de muncă, la care se face trimitere în pct. 8 al procesului-verbal nr. xxx din 06 septembrie 2019, a fost încheiat la data de 04.03.2008, adică cu mai mult de 5 ani înainte de producerea accidentului, iar Legea

obligă angajatorul ca perioada instruirii să nu depășească 6 luni. Aceste circumstanțe denotă încălcarea evidentă a securității muncii de către angajator.

Prin urmare, instanța de apel a reținut ca fiind corectă concluzia instanței de fond că, pct. 8 din procesul-verbal nr. xxx din 06 septembrie 2019, contravine prevederilor legale, fapt ce duce la anularea acestuia.

La 28 iulie 2021, SA „Macon” a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.14-15, vol.II). La 21 septembrie 2021, a fost depusă motivarea recursului (f.d.30-35, vol. II).

În susținerea cererii de recurs, a reiterat argumentele expuse la examinarea cauzei în fond și în cererea de apel.

Referitor la decizia atacată, a menționat că instanța de apel a ignorat faptul că însăși instanța de fond prin prisma art. 206 Cod Administrativ, examinând legalitatea procesului-verbal nr. xxx din 06 septembrie 2019, a constatat ca din punct de vedere formal, nu exista careva indici de ilegalitate a actului administrativ contestat, fiind respectată competența la întocmirea lui, au fost respectate termene, părțile au fost înștiințate, au participat la procedura administrativa, actul administrativ este emis conform rigorilor legale stabilite pentru acesta cu componentele corespunzătoare.

Unicul însă argument de motivare al instanței de apel, preluat automat, mecanic, din hotărârea instanței de fond, este ca SA „Macon”, contrar prevederilor art. 17 și 19 din Legea securității și sănătății în munca nr. 186 din 10.07.2008, nu ar fi asigurat condițiile necesare pentru ca salariatul Xxx să primească o instruire suficientă, adecvată, teoretică și practică în domeniul securității și sănătății în munca și astfel acesta, contrar rezultatelor cercetării accidentului de munca consemnate clar prin punctul 8 al procesului-verbal nr. xxx din 06 septembrie 2019, nu ar putea fi recunoscut responsabil de producerea accidentului de munca, deoarece la momentul examinării cauzei civile, nu poate fi prezentat originalul Fișei personale de instruire în domeniul securității și sănătății în munca a lui Xxx.

Motivând soluția sa cu absența originalului Fișei personale de instruire în domeniul securității și sănătății în munca a lui Xxx, instanța de apel a interpretat eronat și unilateral dispozițiile art. 122 Cod de procedură civilă, invocând ca circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Referitor la interpretarea sensului textului normei de drept, consideră deosebit de important ca nici în textul Legii securității și sănătății în munca nr. 186 din 10.07.2008, nici în textul Regulamentului privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 95 din 05.02.2009, nici în Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de munca aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005, nici în Codul Muncii al Republicii Moldova nu exista o normă legală care să prescrie imperativ ca faptul instruirii a unui salariat în domeniul securității și sănătății în munca, mai cu seama în cazul producerii unui accident de munca mortal, nu poate fi probat/dovedit prin alte probe (mijloace probante) decât doar cu Fișa personală de instruire a salariatului în domeniul sănătății și securității în munca.

În context, a menționat că instanța de apel a ignorat în totalitate circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei deoarece a ignorat multiplele probe și dovezi conținute în Procesul-Verbal nr. xxx din 06 septembrie 2019, care au fost însă identificate și administrate la dosarul de cercetare a accidentului din 11 septembrie

2013 de către inspectorii de munca și corespunzător au fost prezentate în instanța de fond.

Consideră că instanța de apel a desconsiderat probele pe dosar care indubitabil dovedesc respectarea de către angajatorul a obligațiilor sale de instruire suficientă, adecvată, teoretică și practică în domeniul securității și sănătății în munca, în special sub forma de informații, instrucțiuni și/sau lecții, deoarece au fost prezentate documente care atestau faptul instruirii lui Xxx în domeniul securității și sănătății în munca, până la producerea accidentului de munca mortal din 11 septembrie 2013. Actele au fost prezentate în original organelor abilitate cu dreptul de cercetare a accidentului din 11 septembrie 2013, Inspectoratului de Poliție Ciocana, Inspectoratului de Stat al Muncii și corespunzător au fost prezentate ulterior, în copii certificate oficial de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică în cadrul procesului de judecată.

O altă circumstanță, pretinsă a fi ignorată de instanța de apel, dar care o apreciază ca fiind extrem de importantă și relevantă pentru soluționarea justă a cauzei civile în speță, este faptul existenței în gestiunea Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Ciocana, a cauzei penale nr. xxx, intentate pe faptul art. 360, alin. (1) Cod Penal, luarea, sustragerea, tănuirea sau distrugerea documentelor (inclusiv a Fișei personale de instruire în domeniul securității și sănătății în munca), existența căreia răstoarnă situația și potențiala soluționare a acestui caz.

La 29 iulie 2021, recurs a depus și Nicolae Leșan, în interesele lui Andrei Moloșnic, prin care a reiterat poziția expusă în instanța de fond și cerere de apel.

Raportând materialele cauzei, concluziilor și implicit soluției actului judecătoresc contestat, a menționat că, la examinarea și soluționarea litigiului, nu au fost stabilite pe deplin circumstanțele care într-adevăr au importanță pentru judecarea cauzei, nu au fost determinate situațiile faptico-juridice existente. Toate concluziile și implicit constatările administrate litigiului sunt de fapt și de drept incorecte și direct prejudiciabile drepturilor și intereselor fundamentale ale părții apelante, ca rezultatul interpretării greșite a prevederilor legal-imperative a normelor de drept material și procedural, în coroborare cu materialele cauzei.

A solicitat emiterea unei decizii în cauză, prin care să fie casate integral hotărârea instanței de fond și decizia instanței de apel ca fiind neîntemeiate, inclusiv și pentru prejudicierea inadmisibilă a dreptului la un proces echitabil garantat cu pronunțarea în cauză unei noi hotărâri, prin care acțiunea Nataliei Mihailiuc cu privire la anularea parțială a actului administrativ, să fie respinsă ca neîntemeiată.

La 31 ianuarie 2022, avocatul Nicolae Leșan, în interesele lui Andrei Moloșnic, a depus cerere de suspendare a procesului, indicând că, la moment este intentată o cauză penală pe faptul tănuirii/distrugerii fișei personale de instruire în domeniul securității și sănătății de muncă a lui Xxx. Fiind unul din înscrisurile pe care instanța de apel și-a motivat decizia, finalitatea cauzei penale ar avea o influență directă asupra soluției date de instanțele de judecată.

La 10 mai 2022, avocatul Nicolae Leșan, în interesele lui Andrei Moloșnic, a depus amendament la recursul declarat prin care a indicat că în temeiul prevederilor Codului Civil, mandatul avocatului continuă și după decesul clientului, respectiv instanța de apel nu urma a declara apelul său inadmisibil ci urma să suspende cauza până la identificarea succesorilor.

La 10 mai 2022, reprezentantul SA „Macon”, Vladislav Macovei, a depus cerere de amânare.

În motivarea cererii a indicat că despre examinarea recursului său pe data de 11 mai 2022 a aflat de pe portalul instanței, respectiv solicită amânarea examinării admisibilității recursului pentru a formula o cerere de recurs suplimentară.

La 05 octombrie 2021, în adresa intimaților Natalia Mihailiuc și Agenției pentru Supraveghere Tehnică au fost expediate copiile recursurilor, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor.

La 05 noiembrie 2021, avocatul Dumitru Codreanu în interesele Nataliei Mihailiuc a depus referință prin care a indicat că cererilor de recurs depuse de recurenți nu urmează a li se da curs din următoarele motive.

Referitor la recursul depus în interesele lui Andrei Moloșnic a invocat că ultimul a decedat. La dosar este depusă copia certificatului de deces de către avocatul său Nicolae Leșan. Însă, după scurgerea a 3 luni de la decesul clientului său Andrei Moloșnic, avocatul nu a prezentat careva noi împuterniciri de la succesorii decedatului.

Cât privește cererea de recurs depusă de terțul SA „Macon” având în vedere că există o încheiere de restituire a cererii de apel pentru nedepunerea apelului în termenul legal, nu mai poate beneficia de instituția recursului potrivit art.429 alin.5 Cod de procedură civilă.

Examinând recursul depus de SA „Macon” și recursul depus de avocatul Nicolae Leșan, în interesele lui Andrei Moloșnic, în raport cu materialele cauzei și argumentelor din referință, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră inadmisibile, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Referitor la recursul depus de SA „Macon”, instanța de recurs reține că temeiurile de inadmisibilitate stipulate la art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, nu poartă un caracter exhaustiv și respectiv, în alte cazuri prevăzute de lege, pot fi reglementate și alte temeiuri care necesită a fi verificate.

Din recursul depus la 28 iulie 2021, se denotă că SA „Macon” își manifestă dezacordul cu decizia instanței de apel, prin care a fost respins apelul depus de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică cu menținerea hotărârii din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că apelul depus de SA „Macon” nu a fost admis spre examinare, fiind declarat inadmisibil prin încheierea din 23 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin încheierea din 07 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiției (f.d.134-135, 176-181, vol. I).

În acest sens, instanța de recurs ține să reafirme principiul, potrivit căruia nu pot fi atacate cu recurs hotărârile, în privința cărora persoanele îndreptățite nu au folosit

calea de atac, prevăzută de lege, la caz apelul, or apelul depus de SA „Macon” nu a fost examinat în fond.

Judecarea recursului are în vedere exclusiv aspectele de nelegalitate ale deciziei recurate, iar invocarea *omisso medio* a unor motive, nepropuse în apel, nu este permisă. Întrucât motivele de recurs invocate nu au fost supuse dezbaterii și unei analize proprii de instanța de apel, la analiza motivelor invocate în fața instanțelor de fond nu se poate trece.

Reieșind din principiu *non omisso medio*, examinarea unui recurs, cu răsturnarea ierarhiei și ordinii căilor de atac, poate fi aplicată doar în cazurile expres stabilite de legislație, care nu se identifică în speță.

Respectiv SA „Macon” nu și-a exercitat în modul stabilit de lege dreptul de apel în privința hotărârii din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, iar, prin decizia instanței de apel contestată cu recurs, nu i-a fost înrăutățită situația.

În circumstanțele descrise, se conchide că, SA „Macon”, contrar prevederilor art. 231 alin. (1) din Codul administrativ a declarat recurs fără a folosi calea de apel, ceea ce este inadmisibil din moment ce legea prevede această cale de atac.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că SA „Macon”, fiind familiarizat cu cererea de chemare în judecată și cunoscând faptul punerii pe rol a prezentei cauze și examinării acesteia, urma de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Buna-credință prezumă printre altele că partea, este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Or, în conformitate cu art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Ținând cont de cele relatate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către SA „Macon”, inadmisibil.

Cât privește cererea de amânare depusă de reprezentantul SA „Macon”, având în vedere că recursul a fost declarat inadmisibil, aceasta nu-și găsește oportunitatea.

Totodată, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

Referitor la recursul depus de avocatul Nicolae Leșan, în interesele lui Andrei Moloșnic, instanța reține aceleași raționamente expuse supra, or prin decizia din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Nicolae Leșan, în interesele apelantului Andrei Moloșnic, din motiv că apelul a fost depus de o persoană neîmputernicită.

Totodată, în contextul motivelor de inadmisibilitate invocate de intimat în referința depusă, Completul specializat reține că potrivit art. 195 Cod administrativ, coroborat cu art. 70 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare),

instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.

Prin urmare, decesul lui Andrei Moloșnic presupune ieșirea acestuia din raportul juridic litigios și înlocuirea lui cu succesorul în drepturi, în cazul în care categoria litigiului permite. Urmare a succesiunii în drepturile procedurale, doar succesorilor le aparține decizia de a ataca actele judecătorești, în modul stabilit de lege.

Analizând, materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că nu a fost solicitată înlocuirea părții decedate cu succesorii acesteia și nu este anexat nici un alt mandat avocațial care ar permite de a concluziona că avocatul Nicolae Leșan a fost împuternicit de a acționa în numele succesorilor persoanei decedate.

Depunerea cererilor de apel, recurs de către avocatul Nicolae Leșan, în interesele lui Andrei Moloșnic, contravine principiilor procedurale care prevăd că capacitatea de a avea drepturi și obligații procedurale civile apare în momentul nașterii și încetează o dată cu moartea persoanei, iar potrivit principiului *nemo plus juris ad allium transfere potest quam ipse habet*, avocatul în calitate de reprezentant nu poate pretinde de exercitarea unui drept pe care mandantul nu-l mai deține.

Respectiv, recursul declarat de avocatul Nicolae Leșan este depus de către o persoană care nu este în drept să-l declare și urmează a fi declarat inadmisibil.

Or, după cum s-a menționat supra, conform art. 246 alin. (2) lit. c) Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este depus de o persoană neîmputernicită.

În acest context, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SA „Macon” și recursul depus de avocatul Nicolae Leșan, în interesele lui Andrei Moloșnic.

Referitor la cererea de suspendare depusă de avocatul Nicolae Leșan, în interesele lui Andrei Moloșnic, instanța de recurs reține că aceasta a fost depusă de o persoană neîmputernicită, având ca efect soarta recursului.

În conformitate cu art.230 și art.246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de SA „Macon” și recursul depus de avocatul Nicolae Leșan, în interesele lui Andrei Moloșnic, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron